

Curiositats

No n'has tingut prou i vols continuar buscant més coses? Troba aquestes curiositats a cada il·lustració! Visita el museu si necessites alguna pista o vols saber-ne més!

Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries

- A la Farinera es molia el gra per fer farina i poder coure pa i coques. Qui et sembla que deu haver estat jugant amb la farina?

- Al molí no hi treballaven gaires dones. Una de les feines que sí que se'ls demanava era sargir els sacs esquinçats amb una màquina de cosir, la trobes? Aquesta feina era important, ja que els sacs es feien servir una vegada i una altra...

Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

- Saps imitar els ocells? A la sala del paleolític, veuràs un reclam, un xiulet d'os d'un sol forat que es va trobar al paratge del Reclau de Serinyà, que servia per cantar com un ocell. Es considera l'instrument de vent més antic trobat mai a Catalunya.

- Fa aproximadament un milió d'anys, també a Catalunya, hi vivien felins amb dents de sabre. Al dibuix hi pots trobar un crani amb uns ullals molt llargs, que es va trobar al jaciment d'Incarcal, un dels millors d'Europa per estudiar aquests predadors.

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Empúries

- Potser una de les imatges més famoses del jaciment d'Empúries és l'Asclepi. Busca a la il·lustració una estàtua que representa una divinitat masculina, amb barba i mantell. Atenció! Ha de ser una estàtua.

- El museu i el jaciment conserven peces de les cultures ibera, grega i romana. Sabies que totes tres van conviure a Empúries?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Girona

- Saps què és un sarcòfag? És una tomba de pedra, com una caixa amb tapa. Busca'n un al dibuix. Pista: està molt ben decorat amb relleus.

- El museu ocupa un antic monestir romànic, que és en si mateix una obra artística. El claustre, del segle xiii, ha rebut la visita d'una nedadora molt especial. La trobes?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Ullastret

- Busca al dibuix una carta. Té les característiques de ser ampla i curta i estar escrita sobre una làmina de plom que es guardava plegada. Potser no la podràs llegir: està escrita en llengua ibera i data del segle iii a C.

- Has vist uns cranis travessats per un clau? Entre les tribus iberes, endur-se els caps dels enemics vençuts per decorar la façana de casa era una pràctica habitual.

Museu d'Art de Girona

- Troba l'arcàngel sant Miquel. El reconeixeràs perquè té dues ales i lluita contra el mal, que té forma de drac.

- La llegenda diu, que quan visites Girona, has de fer un petó al cul de la lleona si hi vols tornar algun dia.

Museu d'Història de Girona

- T'imagines un rellotge que estigui funcionant cinc segles? Parlem del rellotge de la catedral. Veus la maquinària al dibuix?

- Saps què és un refugi antiaeri? Si ets a Girona al maig, durant la celebració del Temps de Flors, visita el refugi del Jardí de la Infància. Descobriràs moltes coses de la Guerra Civil Espanyola a la ciutat.

Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols

- Una de les seus del museu és l'antic Hospital Municipal. Si vols saber quina olor fa el romaní, acosta't al jardí i descobriràs tot de plantes remeieres.

- Saps com es diuen les persones que fabriquen taps? Descobreix al museu el fascinant món dels treballadors del suro i de la mar.

Museu d'Història dels Jueus

- S'han perdut unes arracades de plata, que estaven exposades en una de les sales del museu. Són unes anelles amb una filigrana de boletes. Comprova si alguna visitant se les ha posades.

- L'any 2014 es van descobrir les restes del micvè, el bany ritual, en una dependència del museu. És petitó i s'hi recollia l'aigua de la pluja, a través d'una canalització. La il·lustradora s'ha imaginat com devia ser el bany de les noies.

Museu Darder. Espai d'interpretació de l'Estany

- Els camells i dromedaris tenen família a l'Amèrica del Sud: les llames, les alpaques i els guanacs. Troba un guanac a l'Espai Darder. Pista: té el coll llarg.

- El traverti és una roca abundant a Banyoles que es formà gràcies a la presència de l'estany. De vegades s'hi veuen restes de fulles o de branques. Assenyales la que hi ha al dibuix?

Museu de l'Anxova i de la Sal

- A l'Alfolí de la Sal, pots veure l'espai Víctor Català dedicat a l'escriptora catalana que va viure entre el 1869 i el 1966. Sabies que aquesta escriptora va publicar sempre amb un pseudònim masculí?

- Si visites l'Escala el tercer diumenge de setembre podràs celebrar la Festa de la Sal. Hi descobriràs moltes coses sobre els oficis mariners, com el de salador, i cançons i balls populars. No te la perdis!

Museu de l'Empordà

- En Ramon Marfí Alsina fou un pintor català reformador de l'estil realista. Va fer diversos retrats del seu amic Narcís Monturiol, que s'ha escapat d'un quadre i volta pel museu amb el seu invent sota el braç. Pista: l'invent serveix per navegar pel fons del mar.

- Al museu hi ha obres d'art de totes les èpoques, des de la prehistòria fins al s. xxi. En pots assenyalar alguna d'època grega?

Museu de la Garrotxa

- A finals del segle xix, Olot va ser un centre artístic tan important que va donar nom al que es va conèixer com a Escola d'Olot. Al dibuix hi pots veure *Les bugaderes*, un quadre d'aquesta tendència pintat a quatre mans pels germans Vayreda. Pista: s'hi veuen unes noies rentant roba al riu.

- El segle xviii va arribar de l'Índia una tècnica per estampar roba que va esdevenir molt important. Trobes les peces tèxtils exposades al museu?

Museu de la Mediterrània

- Sabies que la sardana va ser una creació del segle xix? I que Torroella de Montgrí hi va tenir un paper molt important? Busca una rotllana de sardanistes a la il·lustració.

- Totes les persones que vivim a la riba mediterrània compartim lligams culturals que es poden veure reflectits en la música, per exemple. Compta quants instruments hi ha al dibuix.

Museu de la Pesca

- Abans dels flotadors de plàstic lligats a les xarxes, es feien servir unes boles de vidre dins d'una bossa de malla d'espart. Troba al dibuix la noia que subjecta un flotador de vidre.

- T'agrada menjar peix? Segur que sí! Visita l'Espai del Peix i descobreix les delícies de la gastronomia marinera.

Museu del Cinema

- Busca un zoòtrop a la imatge. Però vigila!, pots acabar ben marejat...

- Si agafem una llanterna, il·luminem la paret i ens posem al mig del raig de llum... què apareix? Saps fer algun animal utilitzant una part del cos?

Museu del Joguet de Catalunya

- Al museu hi pots veure una maqueta de tren espectacular. A l'Andreu Costa Pedro els Reis d'Orient mai li van portar un tren. Així que ell, de gran, se'n va comprar molts i va construir la maqueta que pots veure!

- El poeta Federico García Lorca va batejar l'osset de pelfa del seu amic Salvador Dalí. A la il·lustració, el pintor s'amaga darrere de Don Osito Marquina, que va vestit amb una capa blava. Els trobes?

Museu del Mar de Lloret de Mar

- Saps que són el llandro, el xabec, el pinc i el quetx? Descobreix-ho a la sala d'embarcacions de cabotatge del museu.

- Un veler sembla una màquina molt senzilla però se n'ha de saber molt per construir-ne un i encara més per fer-lo anar. Busca al dibuix l'esquelet del buc d'una nau.

Museu del Suro de Catalunya

- El suro és l'escorça tractada de les alzines sureres (*Quercus suber*). És un arbre únic que creix als països del Mediterrani. En veus alguna al dibuix?

- Coneixes totes les propietats del suro? És impermeable, aïllant tèrmic i acústic, sura, és resistent i ignífug. A més, és 100% natural, reciclable i renovable. Vine, al museu i podràs comprovar-ho en directe!

Museu dels Sants d'Olot

- Als tallers de sants, no només s'hi fabricaven imatges religioses. Busca altres representacions humanes que sempre ballen quan és festa major.

- Per fer sants o figures de pessebre s'han de dominar diverses disciplines artístiques. Busca l'escultor que treballa el fang al dibuix. Pista: porta ulleres.

Museu Etnogràfic de Ripoll

- Al museu hi trobaràs l'àmbit Jocs i Joguines. Mentrestant, digues a què podries jugar amb els objectes del dibuix.

- Quina és la joguina que apareix més vegades al dibuix?

Museu Etnològic del Montseny. La Gabella

- Veus la maqueta del castell gòtic de Montsoriu? A la sala on es troba podràs aprendre moltíssimes coses de la vida quotidiana a l'època medieval.

- L'any 1923, a Arbúcies hi corria un autobús vermell que podia transportar fins a dotze persones! La carrosseria era de fabricació local. El trobes a la il·lustració?

Museu Municipal de Llívia

- Els cordialers eren uns mobles per guardar els productes farmacèutics. Com que eren molt importants, estaven bellament decorats i situats en un lloc principal. Trobes el que guarden al museu?

- Sabies que el museu ocupa l'edifici de la farmàcia més antiga d'Europa? Busca algú que n'estigui llegint la història.

Museu Municipal Josep Aragay

- En Josep Aragay i Blanchar fou un il·lustrador, pintor i ceramista noucentista. Si mires bé el trobaràs a la il·lustració. Pista: porta armilla.

- Al museu hi podràs veure el quadre *Vacances*, un dels emblemes del noucentisme. Fixa't en tot el que hi ha. Si tu pintessis un quadre amb aquest títol, que hi afegiries? I que en trauries?

Terracotta Museu

- La indústria de la terrissa a la Bisbal d'Empordà té una història molt llarga. Troba al dibuix una gerra amb la inscripció «Unión Obrera de Alfareros de la Bisbal», però vigila!, sembla que està a punt de patir un accident.

- L'edifici que ocupa el museu és una antiga fàbrica de ceràmica que encara conserva els forns de llenya originals. A la il·lustració n'hi apareix un, el veus?

Tresor de la Catedral de Girona

- El *Tapis de la creació* és una de les peces d'art més importants del museu. Hi ha brodades escenes de la Bíblia i representacions dels mesos i les estacions de l'any. La pots veure al dibuix, però ssst!, que la conservadora n'està explicant la història a la classe.

- Carlemany és un personatge històric que, segons la llegenda, va reconquerir Girona als musulmans l'any 785. A la ciutat en trobaràs moltes referències. I al museu, dins una vitrina, hi pots veure l'escultura de sant Carlemany: una imatge gòtica d'aquest emperador.

Curiosidades

¿No has tenido bastante y quieres continuar buscando más cosas? ¡Encuentra estas curiosidades en cada ilustración!
¡Visita el museo si necesitas alguna pista o quieres saber más!

Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries

- En la fábrica se molía el grano para hacer harina y poder cocer pan y bollos. ¿Quién te parece que debe de haber estado jugando con la harina?
- En el molino no trabajaban demasiadas mujeres. Uno de los trabajos que sí se les pedía era zurcir los sacos rasgados con una máquina de coser, ¿la encuentras? Este trabajo era importante, puesto que los sacos se usaban una y otra vez...

Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

- ¿Sabes imitar a los pájaros? En la sala del paleolítico, verás un reclamo, un silbato de hueso de un solo agujero que se encontró en el paraje del Reclau de Serinyà, que servía para cantar como un pájaro. Se considera el instrumento de viento más antiguo encontrado nunca en Cataluña.
- Hace aproximadamente un millón de años, también en Cataluña, vivían felinos con dientes de sable. En el dibujo puedes encontrar un cráneo con unos colmillos muy largos, que se localizó en el yacimiento de Incarcal, uno de los mejores de Europa para estudiar a estos predadores.

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Empúries

- Quizás una de las imágenes más famosas del yacimiento de Empúries es la de Asclepio. Busca en la ilustración una estatua que representa a una divinidad masculina, con barba y manto. ¡Atención! Tiene que ser una estatua.
- El museo y el yacimiento conservan piezas de las culturas ibera, griega y romana. ¿Sabías que las tres convivieron en Empúries?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Girona

- ¿Sabes qué es un sarcófago? Es una tumba de piedra, como una caja con tapa. Busca uno en el dibujo. Pista: está muy bien decorado con relieves.
- El museo ocupa un antiguo monasterio románico, que es en sí mismo una obra artística. El claustro, del siglo xii, ha recibido la visita de una nadadora muy especial. ¿La encuentras?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Ullastret

- Busca en el dibujo una carta. Tiene las características de ser ancha y corta y estar escrita sobre una lámina de plomo que se guardaba doblada. Quizás no la podrás leer: está escrita en lengua ibera y data del siglo iii a. C.
- ¿Has visto unos cráneos atravesados por un clavo? Entre las tribus iberas, llevarse las cabezas de los jefes de los enemigos vencidos para decorar la fachada de las casas era una práctica habitual.

Museu d'Art de Girona

- Encuentra al arcángel san Miguel. Lo reconocerás porque tiene dos alas y lucha contra el mal, que tiene forma de dragón.
- La leyenda dice que cuando visitas Girona tienes que dar un beso en el culo de la leona si quieres volver allí algún día.

Museu d'Història de Girona

- ¿Te imaginas un reloj que esté funcionando cinco siglos? Hablamos del reloj de la catedral. ¿Ves la maquinaria en el dibujo?
- ¿Sabes qué es un refugio antiaéreo? Si estás en Girona en mayo, durante la celebración del Temps de Flors (Tiempo de Flores), visita el refugio del Jardí de la Infància. Descubrirás muchas cosas de la Guerra Civil española en la ciudad.

Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols

- Una de las sedes del museo es el antiguo Hospital Municipal. Si quieres saber cómo huele el romero, acércate al jardín y descubrirás todo tipo de plantas medicinales.
- ¿Sabes cómo se llaman las personas que fabrican taponos? Descubre en el museo el fascinante mundo de los trabajadores del corcho y del mar.

Museu d'Història dels Jueus

- Se han perdido unos pendientes de plata, que estaban expuestos en una de las salas del museo. Son unos aros con una filigrana de bolitas. Comprueba si alguna visitante se los ha puesto.
- En el año 2014 se descubrieron los restos del micvè, el baño ritual, en una dependencia del museo. Es pequeñito y allí se recogía el agua de la lluvia, a través de una canalización. La ilustradora se ha imaginado cómo debía de ser el baño de las chicas.

Museu Darder. Espai d'interpretació de l'Estany

- Los camellos y dromedarios tienen familia en Sudamérica: las llamas, las alpacas y los guanacos. ¿Encuentras a un guanaco en el Espai Darder? Pista: tiene el cuello largo.
- El travertino es una roca abundante en Banyoles que se formó gracias a la presencia del lago. A veces pueden verse restos de hojas o de ramas. ¿Señalas la que hay en el dibujo?

Museu de l'Anxova i de la Sal

- En el Alfollí de la Sal, podrás ver el espacio Víctor Català, dedicado a la escritora catalana que vivió entre 1869 y 1966. ¿Sabías que esta escritora publicó siempre con un pseudónimo masculino?
- Si visitas L'Escala el tercer domingo de septiembre podrás celebrar la Fiesta de la Sal. Descubrirás muchas cosas sobre los oficios marineros, como el de salador, y canciones y bailes populares. ¡No te la pierdas!

Museu de l'Empordà

- Ramon Marfí Alsina fue un pintor catalán reformador del estilo realista. Hizo varios retratos de su amigo Narcís Monturiol, que se ha escapado de un cuadro y ronda por el museo con su invento bajo el brazo. Pista: el invento sirve para navegar por el fondo del mar.
- En el museo hay obras de arte de todas las épocas, desde la prehistoria hasta el s. xxi. ¿Puedes señalar alguna de época griega?

Museu de la Garrotxa

- A finales del siglo xix, Olot fue un centro artístico tan importante que dio nombre a lo que se conoció como Escuela de Olot. En el dibujo puedes ver *Les bugaderes (Las lavanderas)*, un cuadro de esta tendencia pintado a cuatro manos por los hermanos Vayreda. Pista: se ven a unas chicas lavando ropa en el río.
- En el siglo xviii vino de la India una técnica para estampar ropa que llegó a ser muy importante. ¿Encuentras las piezas téxtiles expuestas en el museo?

Museu de la Mediterrània

- ¿Sabías que la sardana fue una creación del siglo xix? ¿Y que Torroella de Montgrí tuvo un papel muy importante? Busca un corro de sardanistas en la ilustración.
- Todas las personas que vivimos en el litoral mediterráneo compartimos vínculos culturales que se pueden ver reflejados en la música, por ejemplo. Cuenta cuántos instrumentos hay en el dibujo.

Museu de la Pesca

- Antes de los flotadores de plástico, atados a las redes, se usaban unas esferas de cristal dentro de una bolsa de malla de esparto. Encuentra en el dibujo la chica que sujeta un flotador de cristal.
- ¿Te gusta comer pescado? ¡Seguro que sí! Visita el Espai del Peix (Espacio del Pescado) y descubre las delicias de la gastronomía marinera.

Museu del Cinema

- Busca un zoótrofo en la imagen. ¡Pero cuidado, puedes acabar muy mareado...!
- Si con una linterna iluminamos la pared y nos ponemos en medio del rayo de luz... ¿qué aparece? ¿Sabes crear la sombra de algún animal utilizando una parte de tu cuerpo?

Museu del Joguet de Catalunya

- En el museo puedes ver una maqueta de tren espectacular. A Andreu Costa Pedro los Reyes de Oriente nunca le trajeron un tren. Así que él, de mayor, ¡se compró muchos y construyó la maqueta que puedes ver!
- El poeta Federico García Lorca bautizó al oso de felpa de su amigo Salvador Dalí. En la ilustración, el pintor se esconde detrás de Don Osito Marquina, que va vestido con una capa azul. ¿Los encuentras?

Museu del Mar de Lloret de Mar

- ¿Sabes que son el londro, el jabeque, el pingue y el queche? Descúbrelo en la sala de embarcaciones de cabotaje del museo.
- Un velero parece una máquina muy sencilla pero se tiene que saber mucho para construir uno y aún más para hacerlo funcionar. Busca en el dibujo el esqueleto del casco de una nave.

Museu del Suro de Catalunya

- El corcho es la corteza tratada de los alcornoques (*Quercus suber*). Es un árbol único que crece en los países del Mediterráneo. ¿Ves alguno en el dibujo?
- ¿Conoces todas las propiedades del corcho? Es impermeable, aislante térmico y acústico, flota, es resistente e ignífugo. Además, es 100% natural, reciclable y renovable. Ven, ¡en el museo podrás comprobarlo en directo!

Museu dels Sants d'Olot

- En los talleres de santos, no solo se fabricaban imágenes religiosas. Busca otras representaciones humanas que siempre bailan cuando es fiesta mayor.
- Para hacer santos o figuras de pesebre se tienen que dominar varias disciplinas artísticas. Busca al escultor que trabaja el barro en el dibujo. Pista: lleva gafas.

Museu Etnogràfic de Ripoll

- En el museo encontrarás el ámbito Juegos y Juguetes. Mientras tanto, di a qué podrías jugar con los objetos del dibujo.
- ¿Cuál es el juguete que aparece más veces en el dibujo?

Museu Etnològic del Montseny. La Gabella

- ¿Ves la maqueta del castillo gótico de Montsoriu? En la sala donde se encuentra podrás aprender muchísimas cosas de la vida cotidiana en la época medieval.
- En el año 1923, por Arbúcies corría un autobús rojo que podía transportar ¡hasta doce personas! La carrocería era de fabricación local. ¿Lo encuentras en la ilustración?

Museu Municipal de Llivia

- Los cordialeros eran unos muebles para guardar los productos farmacéuticos. Como eran muy importantes, estaban bellamente decorados y situados en un lugar principal. ¿Encuentras el que guardan en el museo?
- ¿Sabías que el museo ocupa el edificio de la farmacia más antigua de Europa? Busca a alguien que esté leyendo la historia.

Museu Municipal Josep Aragay

- Josep Aragay i Blanchar fue un ilustrador, pintor y ceramista novecentista. Si miras bien lo encontrarás en la ilustración. Pista: lleva chaleco.
- En el museo podrás ver el cuadro *Vacances (Vacaciones)*, uno de los emblemas del novecentismo. Fíjate en todo lo que hay. Si tú pintaras un cuadro con este título, ¿qué añadirías? ¿Y qué sacarías?

Terracotta Museu

- La industria de la cerámica en La Bisbal d'Empordà tiene una historia muy larga. Encuentra en el dibujo una jarra con la inscripción «Unió Obrera de Alfareros de La Bisbal», pero ¡cuidado!, parece que está a punto de sufrir un accidente.
- El edificio que ocupa el museo es una antigua fábrica de cerámica que todavía conserva los hornos de leña originales. En la ilustración aparece uno, ¿lo ves?

Tresor de la Catedral de Girona

- El *Tapís de la creació (Tapiz de la creación)* es una de las piezas de arte más importantes del museo. Hay bordadas escenas de la Biblia y representaciones de los meses y las estaciones del año. La puedes ver en el dibujo, pero ¡chiss!, que la conservadora está explicando la historia a la clase.
- Carlomagno es un personaje histórico que, según la leyenda, reconquistó Girona a los musulmanes en 785. En la ciudad encontrarás muchas referencias a él. Y en el museo, dentro de una vitrina, puedes ver la escultura de san Carlomagno: una imagen gótica de este emperador.

Curiosities

Still want to find more things? Well, look for the following curiosities in each different illustration! And if you need some clues or want to find out more, visit the museum!

Ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries

- At La Farinera mill, grain was ground to make flour in order to bake bread and cakes. Who do you think must have been playing with the flour?
- Not many women worked in the mill. One of the tasks they were given, though, was to mend torn sacks on the sewing machine. Can you find the sewing machine? This was an important job, as the sacks were used over and over again...

Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

- Can you imitate birds? In the Palaeolithic room, you can see a *reclam*, a single-hole bone flute that was found at the Reclau de Serinyà site and was used to make a call like a bird. It is considered the oldest wind instrument ever found in Catalonia.
- About a million years ago, sabre-toothed felines lived in what is now Catalonia. In the drawing you can find a skull with very long fangs, which was found at the Incarcal site, one of the best in Europe for studying these predators.

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Empúries

- Perhaps one of the most iconic images at the Empúries site is the statue of Asclepius. In the illustration, look for a statue representing a male deity, with beard and cloak. But remember, it must be a statue!
- The museum and archaeological site conserve pieces from the Iberian, Greek and Roman cultures. Did you know that all three lived in Empúries?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Girona

- Do you know what a sarcophagus is? It is a stone tomb, like a box with a lid. Find one in the picture. Hint: it is beautifully decorated with reliefs.
- The museum is housed in an old Romanesque monastery, itself a work of art. The twelfth-century cloister was visited by a very special swimmer. Can you find her?

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Ullastret

- Find a letter in the drawing. It is wide and short and is written on a sheet of lead that was kept folded. You may not be able to read it: it is written in the Iberian language and dates from the third century BC.
- Have you seen a skull pierced by a nail? Among the Iberian tribes, taking the heads of vanquished enemies to decorate the front of the home was a common practice.

Museu d'Art de Girona

- Find the Archangel Michael. You will recognise him because he has wings and is fighting against evil, which has taken the form of a dragon.
- Legend has it that when you visit Girona, you have to kiss the lioness's bottom if you want to return one day.

Museu d'Història de Girona

- Can you imagine a clock that has been running for five centuries? Well, that is exactly what the cathedral clock has done. Can you see its mechanisms in the drawing?
- Do you know what an air-raid shelter is? If you are in Girona in May, during the "Temps de Flors" floral celebration, visit the Jardí de la Infància shelter. You will learn many things about the Spanish Civil War in this city.

Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols

- One of the museum sites is the old Hospital Municipal. If you want to know what the herb rosemary smells like, go into the garden to learn all about medicinal plants.
- Do you know what we call people who make corks for bottles? At the museum you can discover the fascinating world of cork and the sea.

Museu d'Història dels Jueus

- A pair of silver earrings, which were on display in one of the museum exhibition rooms, has been lost. They are rings adorned by finely-worked spheres. See if one of the visitors is wearing them.
- The remains of the mikveh, the ritual bath, were discovered in one of the museum buildings in 2014. The small bath was filled by rainwater from a pipe. The illustrator has imagined what the girls' bath must have looked like.

Museu Darder. Espai d'interpretació de l'Estany

- Camels and dromedaries have family in South America: llamas, alpacas and guanacos. Look for a guanaco in the Espai Darder Space. Clue: It has a long neck.
- Travertine, a rock which is found in abundance in Banyoles, was formed due to the presence of the lake. Sometimes the remains of leaves or branches are found in it. Can you see the one in the drawing?

Museu de l'Anxova i de la Sal

- In Alfollí de la Sal, you can see the Víctor Català space, dedicated to the Catalan writer (1869-1966). Did you know that the author, a woman, always published her work under a male pseudonym?
- If you visit L'Escala on the third Sunday in September, you will see the celebrations for the Salt Festival. There, you will learn all about the seafaring trades, including salting, and folk songs and dances. Don't miss it!

Museu de l'Empordà

- Ramon Marfí Alsina was a Catalan painter who reformed the realist style. He made several portraits of his friend Narcís Monturiol, who has escaped from a painting and is wandering around the museum with his invention under his arm. Hint: the invention is used to travel under water.
- The museum conserves artworks from all eras, from prehistory to the twenty-first century. Can you find some from the Greek period?

Museu de la Garrotxa

- In the late-nineteenth century, Olot became such an important centre for art that it gave its name to what became known as the Olot School. In the drawing you can see *Les bugaderes* (The Washerwomen), a work in that style painted by the Vayreda brothers. Hint: in it, some girls are seen washing clothes in the river.
- In the eighteenth century, a technique for printing clothes was brought here from India, and became very important. Can you find the textile pieces on display in the museum?

Museu de la Mediterrània

- Did you know that the sardana dance was created in the nineteenth century? And that Torroella de Montgrí played a very important role in all that? Find a circle of sardana dancers in the illustration.
- All those who live on the Mediterranean shore share cultural ties that can be seen in music, for example. Count how many instruments there are in the drawing.

Museu de la Pesca

- Before the plastic floats that are tied to the nets, glass balls were used inside an esparto mesh bag. In the drawing, find the girl who is holding a glass float.
- Do you like to eat fish? I'm sure you do! Visit the Espai del Peix, or Fish Space, and discover the delights of seafood cuisine.

Museu del Cinema

- Find a zoetrope in the picture. But be careful! It might make you feel dizzy...
- If we take a lantern, light the wall and stand in the middle of the beam of light... what do we see? Can you use part of your body to make an animal?

Museu del Joguet de Catalunya

- There is a fantastic model railway in the museum. Andreu Costa Pedro never got a train set for Christmas. So, when he grew up, he bought lots of trains and built the model railway you can see today!
- The poet Federico Garcia Lorca named his friend Salvador Dalí's teddy bear. In the illustration, the painter is hiding behind Don Osito Marquina, who is wearing a blue cloak. Can you find them?

Museu del Mar de Lloret de Mar

- Do you know what a *llondro*, a *xabec*, a *pinc* and a *quetx* are? Find out in the room devoted to coastal shipping in the museum.
- A sailboat looks like a very simple machine but you have to know a lot to build one and even more to take one out to sea. In the drawing, find the skeleton of a ship's hull.

Museu del Suro de Catalunya

- Cork is the treated bark of the cork oak (*Quercus suber*). The cork oak is a remarkable tree that grows in the Mediterranean countries. Can you see one in the drawing?
- Do you know all the properties of cork? It is waterproof, it provides thermal and acoustic insulation, it floats, it is resistant, and it is fireproof. Not only that, it is 100% natural, recyclable and renewable. Come and see for yourself at the museum!

Museu dels Sants d'Olot

- Not only religious images were produced at saint-making workshops. Find some other human representations that you can always see dancing at local festivities.
- You need to master various artistic disciplines to make saints or Christmas crib figures. Find the sculptor working with clay in the drawing. Clue: he is wearing glasses.

Museu Etnogràfic de Ripoll

- In the museum you will find the Games and Toys area. For now, tell us what games you could play with the objects in the drawing.
- Which is the toy that appears most in the drawing?

Museu Etnològic del Montseny. La Gabella

- Can you see the model of Gothic Montsoriu Castle? In the same room you can learn a lot about everyday life in medieval times.
- In 1923, a red bus that could carry up to twelve passengers was operating in Arbúcies! Its chassis was locally made. Can you find it in the illustration?

Museu Municipal de Llívia

- Medicine cabinets were used to store pharmaceutical products. As they were important items of furniture, they were finely decorated and occupied an important place. Can you see the medicine cabinet conserved by the museum?
- Did you know that the museum is housed in the oldest pharmacy in Europe? Find someone reading about its history.

Museu Municipal Josep Aragay

- Josep Aragay i Blanchar was a nineteenth-century illustrator, painter and ceramist. If you look closely you will find him in the illustration. Clue: he is wearing a waistcoat.
- In the museum you can see the painting *Vacances* (Holidays), an iconic work in the Noucentista style. Look at everything in the work. If you painted a picture with this title, what would you add? And what would you omit?

Terracotta Museu

- The pottery industry in La Bisbal d'Empordà has a very long history. In the drawing, find a jug with the inscription of the local potters' guild, "Unió Obrera de Alfareros de la Bisbal", but be careful! It looks as if it's about to have an accident.
- The building that houses the museum is an old pottery factory that still conserves its original wood-fired kilns. One of them is in the illustration – can you see it?

Tresor de la Catedral de Girona

- The *Tapestry of the Creation* is one of the finest artworks in the museum. In it are embroidered scenes from the Bible, as well as representations of the months and seasons of the year. You can see it in the drawing, but, shhhh! The curator is telling its story to the class.
- Charlemagne is a historical figure who, according to legend, reconquered Girona from the Moors in the year 785. You can find many references to this in the city. And in a display case in the museum is the sculpture of Saint Charlemagne: a Gothic image of that great emperor.

Curiosités

Tu n’es pas fatigué de chercher ? Hé bien, tâche de trouver les curiosités suivantes sur les différentes illustrations ! Et si tu as besoin d’indices ou si tu veux en savoir plus, visite le musée !

Ecomuseu Farinera de Castelló d’Empúries

- A la minoterie « La Farinera », le grain était moulu pour faire de la farine, puis du pain et des gâteaux. Qui, à ton avis, à l’air d’avoir joué avec la farine ?

- Peu de femmes travaillaient au moulin. Une des tâches qui leur étaient confiées était le rapiéçage des sacs déchirés avec une machine à coudre, la vois-tu ? Ce travail était important, car les sacs étaient utilisés et réutilisés à de nombreuses reprises…

Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles

- Sais-tu imiter les oiseaux ? Dans la salle du paléolithique, il y a un appeau, un sifflet en os percé d’un seul trou qui a été mis à jour sur le site de Reclau de Serinyà, et qui servait à chanter comme un oiseau. Il est considéré comme le plus ancien instrument à vent jamais trouvé en Catalogne.

- Il y a environ un million d’années, en Catalogne également, vivaient des félins aux dents de sabre. Sur le dessin, tu trouveras un crâne pourvu de très longs crocs, qui a été découvert au site d’Incarcal, un des plus intéressants d’Europe pour l’étude de ces prédateurs.

Museu d’Arqueologia de Catalunya - Empúries

- Asclépios est sans doute une des images les plus célèbres du site archéologique d’Empúries. Cherche sur l’illustration une statue représentant une divinité masculine avec une barbe et une cape. Attention ! C’est d’une statue qu’il s’agit.

- Le musée et le site conservent des pièces des cultures ibère, grecque et romaine. Savais-tu que toutes trois coexistèrent à Empúries ?

Museu d’Arqueologia de Catalunya - Girona

- Sais-tu ce qu’est un sarcophage ? C’est une tombe en pierre, comme une boîte avec un couvercle. Cherche-en un sur le dessin. Une piste : il est agrémenté de riches bas-reliefs.

- Le musée occupe un ancien monastère roman qui est en soi une oeuvre d’art. Le cloître, du XIIe siècle, a reçu la visite d’une nageuse très spéciale. La vois-tu ?

Museu d’Arqueologia de Catalunya - Ullastret

- Cherche une carte sur le dessin. Elle se distingue par son ampleur, mais elle est courte et gravée sur une plaque de plomb que l’on pouvait replier. Tu ne parviendras peut-être pas à la lire car elle est rédigée en langue ibérique et date du IIIe siècle av. J.-C.

- As-tu déjà vu des crânes transpercés par un clou ? Chez les Ibères, ramener les têtes des ennemis vaincus afin de décorer la façade de sa maison était une pratique courante.

Museu d’Art de Girona

- Trouve l’archange saint Michel. Tu le reconnaîtras parce qu’il a deux ailes et lutte contre le mal, qui adopte la forme d’un dragon.

- La légende dit que lorsqu’on visite Gérone, il faut aller embrasser le cul de la lionne si l’on veut y revenir un jour.

Museu d’Història de Girona

- Imagines-tu une horloge qui fonctionnerait depuis cinq siècles ? C’est le cas de celle de la cathédrale. En vois-tu le mécanisme sur le dessin ?

- Sais-tu ce qu’est un abri antiàerien ? Si tu es à Gérone en mai, pendant la fête de Temps des fleurs, visite l’abri du Jardin d’enfants. Tu découvriras plein de choses sur la Guerre civile espagnole dans la ville.

Museu d’Història de Sant Feliu de Guíxols

- L’un des sièges du musée est l’ancien Hôpital municipal. Si tu veux connaître l’odeur du romarin, fais un tour au jardin et tu y découvriras toutes sortes de plantes médicinales.

- Sais-tu comment on appelle les gens qui fabriquent des bouchons ? Découvre au musée le monde fascinant des travailleurs du liège et de la mer.

Museu d’Història dels Jueus

- Des anneaux en argent qui étaient exposés dans une salle du musée ont été égarés. Ce sont des anneaux ornés d’un filigrane de petites billes. Vérifie, un des visiteurs les porte peut-être.

- En 2014, les vestiges du micvé, le bain rituel, ont été mis à jour dans une dépendance du musée. Il était petit et on y recueillait l’eau de pluie grâce à une canalisation. L’illustratrice a imaginé ce que devait être le bain des jeunes filles.

Museu Darder. Espai d’interpretació de l’Estany

- Les chameaux et les dromadaires ont de la famille en Amérique du Sud : les lamas, les alpagas et les guanacos. Trouve un guanaco dans l’Espai Darder. Une piste : il a un long cou.

- Le travertin, une roche qui abonde à Banyoles, se forme grâce à la présence du lac. Parfois, on y aperçoit des restes de feuilles ou de branches. Montre celle qui se trouve sur le dessin.

Museu de l’Anxova i de la Sal

- À l’Alfolí de la Sal, tu pourras voir l’espace Víctor Català consacré à l’écrivaine catalane qui vécut entre 1869 et 1966. Savais-tu que cette auteure a toujours publié sous un pseudonyme masculin ?

- Si tu visites l’Escala le troisième dimanche de septembre, tu pourras participer à la Fête du Sel. Tu y découvriras des tas de choses sur les métiers de la mer, celui de saleur notamment, ainsi que des chansons et des danses populaires. Ne rate pas ça !

Museu de l’Empordà

- Ramon Marfí Alsina fut un peintre catalan réformateur du style réaliste. Il a fait plusieurs portraits de son ami Narcís Monturiol, qui s’est échappé d’un tableau et se balade dans le musée avec son invention sous le bras. Une piste : l’invention sert à naviguer au fond des mers.

- Au musée, il y a des œuvres d’art de toutes les époques, de la préhistoire au XXIe siècle. Peux-tu en montrer une de l’époque grecque ?

Museu de la Garrotxa

- A la fin du XIXe siècle, Olot a été un centre artistique majeur qui a donné son nom à ce que l’on connaît aujourd’hui comme École d’Olot. Sur le dessin, tu peux voir Les blanchisseuses, un tableau de cette tendance peint à quatre mains par les frères Vayreda. Une piste : on y voit des jeunes filles en train de laver le linge à la rivière.

- Au XVIIIe siècle, est venue d’Inde une technique pour imprimer le tissu qui a pris une énorme importance. Trouve des pièces de textiles exposées au musée.

Museu de la Mediterrània

- Savais-tu que la sardane était une création du XIXe siècle ? Et que Torroella de Montgrí a joué en l’occurrence un rôle très important ? Cherche une ronde de danseurs de sardane sur l’illustration.

- Tous les gens qui vivent sur les rives de la Méditerranée partagent des liens culturels que reflète parfois la musique, par exemple. Combien y-a-t’ il d’instruments sur le dessin, tu les comptes ?

Museu de la Pesca

- Avant les flotteurs en plastique accrochés aux filets, on utilisait des boules de verre placées à l’intérieur d’un sac en maille de sparte. Trouve sur le dessin la jeune fille qui tient un flotteur de verre.

- Tu aimes le poisson ? Sûrement ! Visite l’Espace du poisson et découvre les délices de la cuisine de la mer.

Museu del Cinema

- Cherche un zootrope sur l’image. Mais attention, il y a un risque de vertige…

- Si on prend une lanterne, qu’on éclaire le mur et qu’on se place au centre du rayon lumineux… Qu’est-ce qu’on voit ? Sais-tu faire un animal à l’aide d’une partie de ton corps ?

Museu del Joguet de Catalunya

- Au musée, on peut voir une maquette de train spectaculaire. Andreu Costa Pedro n’a jamais eu la chance que les Rois mages lui apportent un train. Alors, devenu grand, il s’en est acheté des tas et a construit la maquette que tu peux voir !

- Le poète Federico García Lorca baptisa l’ours en peluche de son ami Salvador Dalí. Sur l’illustration, le peintre se cache derrière Don Osito Marquina, qui est vêtu d’une cape bleue. Tu le trouves ?

Museu del Mar de Lloret de Mar

- Llondro, chébec, pinque et ketch, sais-tu de quoi il s’agit ? Découvre-le dans la salle des embarcations de cabotage du musée.

- Un voilier semble une machine fort simple mais il faut d’énormes connaissances pour en construire un et encore davantage pour le conduire. Cherche sur le dessin le squelette de la coque d’un bateau.

Museu del Suro de Catalunya

- Le liège est l’écorce traitée des chênes-lièges (Quercus suber). C’est un arbre unique qui pousse dans les pays méditerranéens. En vois-tu un sur le dessin ?

- Connais-tu toutes les propriétés du liège ? Il est imperméable, c’est un isolant thermique et acoustique, il flotte, il est résistant et ignifuge. De plus, il est 100% naturel, recyclable et renouvelable. Viens au musée et tu pourras le vérifier par toi-même !

Museu dels Sants d’Olot

- Dans les ateliers de saints, on ne fabrique que des images religieuses. Cherche d’autres représentations humaines qui ont coutume de danser lors des fêtes votives.

- Pour faire des saints ou des santons, il faut maîtriser plusieurs disciplines artistiques. Cherche le sculpteur qui travaille la glaise sur le dessin. Une piste : il porte des lunettes.

Museu Etnogràfic de Ripoll

- Au musée, tu trouveras l’espace Jeux et Jouets. D’ici là, à quoi pourrais-tu jouer avec les objets du dessin ?

- Quel est le jouet qui figure le plus grand nombre de fois sur le dessin ?

Museu Etnològic del Montseny. La Gabella

- Tu vois la maquette du château gothique de Montsoriu ? Dans la salle où elle se trouve, tu pourras apprendre un grand nombre de choses sur la vie quotidienne à l’époque médiévale.

- En 1923, à Arbúcies, il y avait un autobus rouge qui pouvait transporter jusqu’à douze passagers ! La carrosserie était une fabrication locale. Tu le trouves sur l’illustration ?

Museu Municipal de Llivia

- Les cordialers étaient des meubles destinés au rangement des produits pharmaceutiques. En raison de leur importance, ils étaient richement décorés et situés dans une pièce principale. Trouve celui que conserve le musée ?

- Savais-tu que le musée occupe l’édifice de la plus ancienne pharmacie d’Europe ? Cherche quelqu’un en train d’en lire l’histoire.

Museu Municipal Josep Aragay

- Josep Aragay i Blanchar fut un illustrateur, peintre et céramiste du mouvement appelé Noucentisme. Si tu regardes bien, tu le trouveras sur l’illustration. Une piste : il porte un gilet.

- Au musée, tu verras le tableau *Vacances*, un des emblèmes du Noucentisme. Observe-en les moindres détails. Si tu peignais un tableau intitulé ainsi, qu’ajouterais-tu ? Qu’y supprimerais-tu ?

Terracotta Museu

- L’industrie de la poterie à la Bisbal d’Empordà compte une très longue histoire. Trouve sur le dessin un pot portant l’inscription « Unión Obrera de Alfareros de la Bisbal », mais attention ! On dirait qu’un accident est sur le point de se produire.

- Le bâtiment qu’occupe le musée est une ancienne fabrique de céramique qui conserve ses fours à bois d’origine. Il y en a un sur l’illustration. Le vois-tu ?

Tresor de la Catedral de Girona

- La Tapisserie de la création est une des plus importantes pièces d’art du musée. Des scènes de la Bible et des représentations des mois et des saisons de l’année y sont brodées. Tu peux la voir sur le dessin, mais chut ! La conservatrice est en train d’en raconter l’histoire à la classe.

- Charlemagne est un personnage historique qui, d’après la légende, reprit Gérone aux musulmans en 785. Tu en trouveras de nombreuses références en ville. Et au musée, dans une vitrine, tu verras la sculpture de saint Charlemagne : une image gothique de cet empereur.